

ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΔΕΠ-Υ: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Γκουτζιαμαρλή Θεοδούλη OT, MSc(c)

Καμπάς Δ. Απόστολος SLT, MSc

ΚΕΘ Εν Δυνάμει & ΚΜΕΘ Ανεμόμυλοι

Αθήνα

Εισαγωγή: Η Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής / Υπερκινητικότητας (ΔΕΠ-Υ) συνδέεται με μειωμένη επίδοση σε επιμέρους επιτελικές λειτουργίες, όπως ο ανασταλτικός έλεγχος, η μνήμη εργασίας και η γνωστική ευελιξία. Παράλληλα, τα παιδιά με ΔΕΠ-Υ εμφανίζουν ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και την πραγματολογία, κατάσταση η οποία μπορεί να επηρεάσει τη σχολική, κοινωνική και καθημερινή τους συμμετοχή. Η άμεση σχέση μεταξύ γνωστικών και επικοινωνιακών λειτουργιών αναδεικνύει την ανάγκη για διεπιστημονική προσέγγιση.

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας βιβλιογραφικής ανασκόπησης είναι η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ επιτελικών λειτουργιών, επικοινωνιακών δεξιοτήτων και λειτουργικής συμμετοχής σε παιδιά με ΔΕΠ-Υ, καθώς και η ανάδειξη των διαθέσιμων θεραπευτικών προσεγγίσεων με έμφαση στη συμβολή της λογοθεραπείας και της εργοθεραπείας.

Ανασκόπηση βιβλιογραφίας: Πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας στις βάσεις δεδομένων PubMed, Scopus και Web of Science για την περίοδο 2016-2026. Συμπεριλήφθηκαν 34 ερευνητικές μελέτες, συστηματικές ανασκοπήσεις και μετα-αναλύσεις που αφορούσαν παιδιά με ΔΕΠ-Υ και εξέταζαν επιτελικές λειτουργίες, επικοινωνιακές δεξιότητες, λειτουργική συμμετοχή και αποτελεσματικές θεραπευτικές παρεμβάσεις.

Συμπεράσματα: Η βιβλιογραφία αποδεικνύει τη συσχέτιση της ΔΕΠ-Υ με μειωμένη επίδοση σε επιμέρους επιτελικές λειτουργίες και αυξημένη συχνότητα πραγματολογικών και κοινωνικο-επικοινωνιακών ελλειμμάτων. Η αξιολόγηση και η παρέμβαση χρειάζεται να προσανατολίζονται όχι μόνο στη βελτίωση μεμονωμένων γνωστικών ή επικοινωνιακών δεξιοτήτων, αλλά και στη μεταφορά και γενίκευση τους σε άλλα περιβάλλοντα. Η συνεργασία των λογοθεραπευτών και των

εργοθεραπευτών μπορεί να συμβάλει σε μια ολιστική και λειτουργικά προσανατολισμένη θεραπευτική προσέγγιση. Ωστόσο, απαιτείται περαιτέρω έρευνα για την αποτελεσματικότητα ολοκληρωμένων διεπιστημονικών παρεμβάσεων σε παιδιά με ΔΕΠ-Υ.

Λέξεις-κλειδιά: ΔΕΠ-Υ, επιτελικές λειτουργίες, ανασταλτικός έλεγχος, μνήμη εργασίας, γνωστική ευελιξία, πραγματολογία, κοινωνική επικοινωνία, λειτουργική συμμετοχή, λογοθεραπεία, εργοθεραπεία.